

Expunere de motive

Transpunerea în legislație a directivelor europene privind achizițiile publice (24/2014 și 25/2014) au suscitată la vremea dezbaterii lor opoziția ferventă a celor care urmau să le pună în aplicare: instituții publice, autorități publice locale, alte organisme publice. Cu toate că numeroase amendamente au fost formulate și susținute, din cauza transpunerii defectuoase a textelor europene și a întârzierii cu care proiectele de lege au fost înaintate spre dezbateri Parlamentului, legile în final adoptate sunt greu de respectat.

În plus, în ceea ce privește interpretarea pe care Hotărârea Guvernului nr. 395/2016 a dat-o unor texte ale Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice este îndoielnică, unele prevederi fiind la limita celor legale, iar altele încălcând pur și simplu legea și prevederile Directivei nr. 24/2014. Așadar textul de punere în aplicare a legii mai mult încurcă autoritățile care sunt obligate să respecte regulile achizițiilor publice și să răspundă în fața auditorilor externi ai Curții de Conturi în ce fel nu au încălcat reglementările în domeniu. Cu titlu de exemplu enumerăm:

- neconcordanțe în stabilirea modului de informare a candidaților, după fiecare etapă a procesului de achiziție publică informarea este la latitudinea deciziei autorității contractante (alin. (2) al art. 214), în timp ce Normele metodologice impun astfel de informări (alin. (6) al art. 137),
- reglementarea în Norme a achiziției directe prin introducerea utilizării sistemului electronic ca o fază preliminară obligatorie și derulată în paralel cu studierea prețurilor pieței este abuzivă în raport cu textul legii și al Directivei,
- garanția de participare nu a fost prevăzută în lege, în schimb prin Norme nedepunerea ei la timp transformă oferta dintr-una admisibilă într-una inacceptabilă, însemnând că actul subsecvent a redefinit ceea ce a statuat legea.

Reiterăm ceea ce am afirmat cu ocazia votului acordat în Camera Deputaților pe aceste legi: textele directivelor au fost redactate într-un spirit generos, flexibil, lăsând la latitudinea autorităților contractante o sumedenie de decizii și de opțiuni, cu obligația justificării lor și a respectării principiilor transparenței și neafectării liberei concurențe. În schimb, în România rezultatul este o formă fără fond: un text stufos, cuprinzând o colecție de drepturi și obligații ale autorităților contractante (acolo unde este vorba de dreptul de a face sau de obligația de a face/a nu face), de constrângeri absurde, imposibil de realizat mai ales în contextul în care sistemul electronic de achiziții publice încă nu funcționează astfel încât absolut orice achiziție să poată fi efectuată pe această platformă în mod rapid și la costuri reduse, când încă nu este atractivă pentru operatorii economici, mai ales pentru IMM-uri, când aplicarea ei se face numai și numai de teama controalelor și cu gândul la ce va decide auditorul extern despre procedura aleasă și derularea ei. Pe scurt, legislația privind achizițiile publice este coșmarul instituțiilor publice, lucru pe care nici ghidurile nu foarte edificatoare ale ANAP, nici explicațiile Curții de Conturi nu îl pot rezolva.

Prezenta inițiativă legislativă propune unele soluții la problemele semnalate de autorități ale administrației publice, și anume:

-definirea unui prag pentru achiziții directe, având în vedere nenumăratele situații imposibil de prevăzut la momentul stabilirii planului anual de achiziții publice, cum ar defecțiuni relativ minore la instalații, mașini, echipamente, mobilier, etc. acolo unde achiziția ar presupune eventual atât servicii de reparații, cât și produse sau materiale, piese de schimb, etc. În cazul în care autoritatea publică are în subordine sau în coordonare mai multe instituții, fiecare cu un sediu aparte, pe parcursul unui an pot apărea numeroase astfel de situații, fiecare diferită; dacă pentru fiecare caz de reparații sau schimb de piese cu valoare mică ar trebui să deruleze achiziție publică pentru servicii și produse separat, autoritățile locale

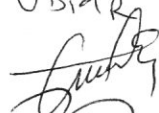
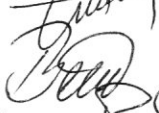
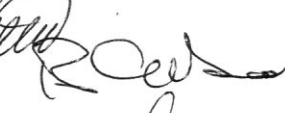
nu ar mai face nimic altceva decât să deruleze zeci de contracte în diverse faze ale procedurii, cu implicarea întregului aparat al consiliului local. În cazul unei primării izolate, de exemplu cu două școli sau grădinițe în subordine, poliție locală și un cabinet medical plus sediu propriu, ar însemna ca luni de zile reparațiile de valoare mică la instalațiile de apă, căldură sau electricitate, mobilier, etc. să dureze luni de zile sau să fie imposibil de realizat din lipsă de ofertanți. Iar acordarea sau reînnoirea unor avize (sanitar, de mediu, de siguranță la incendii) depind tocmai de funcționarea corectă a unor astfel de instalații. Pe cale de consecință, primăria este pasibilă de sancțiuni aplicate de controlorii specializați (sănătate publică, mediu, ISU) ca nerespectând norme și standarde specifice. Astfel de situații absurde, fără ieșire, trebuie reglementate.

-renunțarea la criteriul prețului cel mai scăzut formulat separat în Legea nr. 98/2016, deoarece formularea actuală este echivocă, spre deosebire de prevederile Directivei, iar obiceiurile rele se schimbă greu: pare dificil de înțeles faptul că s-a renunțat la acest criteriu tocmai din cauza schimbării vechii paradigme care spunea că banii publici sunt cel mai bine utilizați dacă se achiziționează bunuri și servicii la prețurile cele mai mici; experiența de mai bine de un deceniu de aplicare a Directivei nr. 18/2004 a demonstrat că cetățenii, beneficiarii finali ai serviciilor și bunurilor publice, merită produsele sau serviciile cele mai bune care pot fi achiziționate din banii publici alocați în aceste scopuri, iar acestea nu sunt neapărat cele care au prețul cel mai scăzut. Lucrările complexe, investițiile majore s-au dovedit a fi în realitate mult mai costisitoare prin acceptarea ofertelor cu prețul cel mai scăzut, deoarece nu s-au putut lua în calcul factori mult mai importanți cum ar fi calitatea lucrărilor, durabilitatea lor, utilizarea de tehnici și materiale inovative, impactul asupra mediului înconjurător, accesibilizarea pentru toți utilizatorii, etc., aspecte care ridică prețul de realizare, dar în final cetățenii și societatea beneficiază exponențial mai mult.

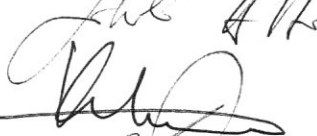
-eliminarea prevederii ca prin norme să se stabilească obligativitatea utilizării cataloagelor electronice, această decizie fiind deocamdată apanajul exclusiv al autorităților contractante. Directivele prevăd că Statele membre pot decide asupra acestui aspect, iar noi considerăm că Legislativul este cel care ar trebui să reglementeze o astfel de obligație.

Menționăm că implementarea unui sistem electronic de achiziții publice ușor de utilizat, ieftin, eventual fără costuri pentru operatorii economici, care să reprezinte o adevărată bursă pentru anumite produse și servicii care se pretează la o astfel de metodă de achiziție este atribuția Guvernului printr-o abordare interministerială mai largă, iar până la clarificarea unor aspecte procedurale și tehnice, precum și de stimulare a operatorilor economici, am elaborat prezenta inițiativă legislativă și o supunem Parlamentului spre dezbateră și adoptare.

Inițiatori,

1. Spăluș Ödön, UDMR 
2. Mărtin Andruș VDMR 
3. Ambros Izabella Agnes UDMR
4. Csep Éva Andreea UDMR 
5. Beude Sándor UDMR 
6. Boudi Erika UDMR 
7. Benedek Zoltán UDMR 
8. Székess János UDMR 
9. Vass Levente UDMR 
10. Csoma Botond UDMR 
11. Antal István UDMR 

**Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.
98/2016 privind achizițiile publice și pentru completarea
Legii nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale**

- | | | | |
|-----|-------------------------------|------|--|
| 12. | APOK NORBERT | UDMR |  |
| 13. | MAGYAR ORSÓLY-BALINT | UDMR |  |
| 14. | ERDEI-D. ISTVAN | UDMR |  |
| 15. | BIRÓ ROZÁLIA | UDMR |  |
| 16. | KULCSÁR-TANÁK ZSÓFIA | UDMR |  |
| 17. | BERÁNYI ÁKOS | UDMR |  |
| 18. | FEJÉR László ÖLKU | UDMR |  |
| 19. | CSEKE ATTILA | UDMR |  |
| 20. | TANICZOS BARNABÁS | UDMR |  |
| 21. | CSÁSZÁR KÁROLY - ZSÓFIA | UDMR |  |
| 22. | NOVÁK CSABA BOLTA'N | UDMR |  |
| 23. | TURÓSCSÁND | UDMR |  |
| 24. | LÁSZLÓ ATTILA | UDMR |  |
| 25. | KELEMEN HUNOR | UDMR | |
| 26. | BOGDAN GHEORGHE PSD | | |
| 27. | ROMAN IOAN ION PSD | | |
| 28. | ARCAN EMIL PSD | | |
| 29. | ORAU VLADESCU PSD | | |
| 30. | HOLBAN GEORGETA CHIMEN PSD | | |
| 31. | SARAPATIN ENI'RA PSD | | |
| 32. | ȘTEFĂN CORNELIU PSD | | |
| 33. | ZICOPOL DRAGOS TAMELOVATI PSD | | |
| 34. | MATEI CELIN PSD | | |

35. Tripa Flavian PSD

36. Todor Adrian PSD

37. Ben Oni Andreian PNL

38. Toma Rie PSD

39. Olaru Corintiu PNL

40. Ghiba Gavilo PNL

41. Baisan St. Alex. ALDE

42. Anson Anson ALDE

43. Surgeni Marius GHE. ALDE

44. Nita Mihai ALDE